

§ 61. În declinarea adjectivelor la plural, desinențele prezintă, față de situația din limba literară, unele particularități. Astfel, la genitiv-locativ, ca și în unele graiuri convergente¹, înrudit din punct de vedere genetic cu cele studiate de noi, apare în mod regulat, numai desinența, **-ix** (*чмап'ix*, *малéнк'ix*, *чуж'ix*, *вérхн'ix*, *мéртв'ix*, *мо'ло'д'ix*, *пáн'н'ix*, *сúв'ix*, *дó'у'ix*, *бáбин'ix*, *зо'ло'т'ix*, caracteristică în limba literară doar pentru adjectivele cu tema în consoană muiată. Prezența desinenței **-ix** și la adjectivele cu tema în consoană dură se explică, probabil, prin analogie cu desinența corespunzătoare de la adjectivele cu tema în consoană muiată.

§ 62. Unele deosebiri față de limba literară se constată, de asemenea, la cazurile dativ și instrumental. În cursul anchetelor, efectuate de noi, am notat la formele de genitiv ale adjectivelor cu tema în consoană dură, alături de desinența **-им** și varianta **-ім** (*чуж'ім*, *дó(ý)г'ім*, *бáбин'ім*, *зо'ло'т'ім*, *мúх'ім*, *коротк'ім*, *дóбр'ім*) care, ca și în cazul formelor de genitiv-locativ, a apărut, probabil, prin analogie cu desinența corespunzătoare de la adjectivele cu tema în consoană muiată. Menționăm că în unele graiuri (Caraorman) „trecerea” desinenței **-им** la **-ім** afectează toate adjectivele cu tema în consoană dură.

Extinderea desinenței de la adjectivele cu tema în consoană muiată la cele cu tema în consoană dură se constată și la unele forme de instrumental: *дó(ý)г'ими*, *бáбин'ими*.

§ 63. Din materialul prezentat se pot desprinde unele constatări. Deși s-au dezvoltat în condiții specifice (izolarea de masivul lingvistic ucrainean de bază, condiții de bilingvism), graiurile ucrainene din Dobrogea au păstrat intact sistemul de flexiune a substantivelor și a adjectivelor, care n-a suferit influența altor limbi. Influența străină, îndeosebi cea românească, s-a exercitat numai în domeniul lexicului. Cuvintele împrumutate primesc desinențele cazuale, caracteristice sistemului de flexiune al graiurilor ucrainene cercetate. Astfel, cuvinte de origine românească ca *брíндза*, *мамáлуга*, *грáна*, *пáп'ица*, *батóза*, *клáка* se declină ca și substantivele primului tip de declinare, clasa A (*рúба*, *рукá*), iar adjectivul *кумунáлск'и* (<rom. *comunal*), de exemplu, primește de asemenea desinențele primului tip de declinare a adjectivelor, clasa A (v. § 49–50).

În concluzie, particularitățile graiurilor relevate de noi în articolul de față completează tabloul general al graiurilor de stepă, privind sistemul flexiunii substantivelor și adjectivelor.

ЗАМЕЧАНИЯ ОБ ИМЕННОЙ ФЛЕКСИИ НЕКОТОРЫХ УКРАИНСКИХ ГОВОРОВ ДОБРУДЖИ

(Резюме)

Украинские говоры Добруджи входят в группу степных говоров, их носители поселились здесь в конце XVIII века.

В данной работе представлена именная флексия (имени существительного и прилагательного) украинских говоров Добруджи. Существительные и прилагательные группируются по типам склонения с учетом парадигматического критерия. Таким образом существительные трех родов распределяются по трем типам склонения, которые не совпадают с

¹ Vezi A.M. Mukan, *Украинские придунайские говоры*, p. 11; V.P. Drozdovskýj, *Украинские говоры Бессарабского приморья*, p. 17.